

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

IV. Vidi stultum firmâ radice, & maledixi pulchritudini ejus statim. Job. 5. v.
3.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

salvaret, hoc est, reliquam partem hominam, caput seu se ipsum exposuit. a deo in amando etiam excessit ipsius prudentiæ regulas, quas nobis præscripsit. & quale est cor tuum, si non respondeat amori? Tuam tibi serva prudentiam, si erubescas cum ipso quoque evadere in Crucem, & illie mori nudum in summâ humilitate, mori in summâ obedientiâ, mori in summâ abnegatione tuarum cupiditatum effrenium. & hoc erit verè credere in Christum: nam si dicas te credere, & non imiteris, credis ipsum, credis & ipsi, sed non credis in ipsum. Credere in ipsum, ut S. Augustinus loquitur, est in ipso fundare omne suum bonum, nec erubescere ejus sequelam etiam manifestam. & illi, qui hoc agit, promissit hîc Christus vitam æternam: *Ut omnis, qui credit in ipsum, non pereat, sed habeat vitam æternam.* non ait: *qui credit ipsum, aut credit ipsi, sed credit in ipsum.* credere ipsum etiam demonibus commune est. *Et demones credunt, & contremiscunt.* Jac. 2. v. 19. Credere ipsi etiam illi consueverunt Christiani, qui solo intellectu adherent: credere in ipsum tantum veri sectatores solent, qui ipsi etiam voluntate adherescunt.

3. Considera ad perfectè imple-

IV.

Vidi stultum firmâ radice, & maledixi pulchritudini ejus statim.
Job. 5. v. 3.

1. Considera, nomine stulti, de quemcunque impium, sed divitem, uti ex Hebræo colligitur. neque novum est,

dam similitudinem inter exaltationem Christi, & illius ænei serpentis, in quo dudum antè fuit adumbratus, superesse, ut etiam ipse sit exaltatus in deserto. at Christus pro majore suâ ignominia disposuit, ut hoc fieret in facie & ante portam civitatis tam populosæ, qualis erat Jerosolyma, tempore Paschali. sed ne putes etiam in tantâ populi frequentia illi defuisse desertum. heu nimium quantum desertum pro ipso fuit mons Calvaria, ubi se desertum vidit ab Apostolis, desertum ab Angelis, desertum ab ipso Patre suo cœlesti. ubi aliud non audit nisi sibila serpentum, hoc est, blasphemantium, qui ejus desertum magis horridum fecerunt. nec ardens sitis defuit, quâ suspiraret vilem aquæ haustum, nec tamen obrineret. Utinam hoc desertum hodie demum finiatur: sed heu! quàm multum illum relinquunt in cruce pendulum, quin vel aspectu oculi dignentur. Nūquid solitudo factus sum Israeli? quare ergo dixit populus meus: *Recessimus, non veniemus ultra ad te?* Jer. 2. v. 31. ne tu quoque tam ingratum te exhibeas illi, qui pro amore tui in Cruce pender derelictus. Beatum te, si illum vivâ fide continuo respicias: miserum vero, si tergum illi obvertere præsumas.

Lanna

Seon

VII

11

est, impium divitem stultum appellari; hoc enim nomine Christus ipse illum nuncupavit: *Stulte hanc nocte animam tuam repetunt a te: & quæ paras, cuius erunt?* Luc. 12. v. 20. & reverà quæ major possit esse stultitia, quàm habere in manu censum, quo comparate tibi liceat paradisum, & nolle in hunc finem impendere? sed potius dare canibus, & parasitis, vel hominibus relinquere, qui ingrati morti tuæ quasi thesauro inhiant? si tu esses de horum numero, opus non est ultra progredi. quia stultitia, quam committis, digna est, ut in illâ considerandâ vel unam horam sapienter occuperis. si talis non fueris, progredere, & videbis, quàm sit infelix ille stultus, cuius felicitati forsân tu quoque aliquando invadebas.

2. Considera illi, qui vidit hunc divitem impium, apparuisse instar annose arboris, quia videbatur egisse in terrâ radices firmas, solidas, extirpatu difficiles, quod est proprium plantarû sublimium: *Vidi impium firmâ radice.* Quid igitur ad hunc aspectum fecisse putas? an complacuit? imò è contrario tantæ pulchritudini indoluit, & maledixit: *Et maledixi pulchritudini ejus statim &c.* sed hoc loco intelligere oportet, quid velit, cum ait: *maledixi.* fortè facere illi voluit, quod Christus infructuosæ ficulneæ, quam iussit illico exarescere? nequaquam. aut significare voluit, quod illi dicat, vel certè cupiat malum? haud fanè. Conveniunt equidem omnes isti sensus terribili huic voci: *Maledixi.* at non

in præfenti loco, ut discas non tibi, quod tui muneris non est. Quotumcunque dives sit impius, quæcernis ita cumulatam à DEO, quò nulla ex triplici hoc genere dictionum, quas memoravimus, oneranda in ipsum est, sed peragendus DEUS, ut illius misericordiam conferat respiscendi. Maledicere modo imperandi, ut Christus soli DEO convenit, aut ejus Vicario. Maledicere modo rioso relinquatur mordacibus, maledicere modo imprecatorio gnis. Tu verò quantumcumque ni videas accidere impio, nisi ex præscripto virtutis, quæ cert nihil cuiquam facere, quod ipsi fieri nolis: *Quæcumque enim volueritis facere hominibus, ut faciant vobis homines, &c.* Matth. 7. v. 12.

3. Considera, quo ergo sensatur is, qui vidit hanc arborem, maledixisse. in sensu non imperantis, aut desiderantis, sed prænunciantis malum. Aliud non fecit, qui visæ arbori maledixit nisi quòd pessimè intus in animo auguratus. *Maledixi,* id est, *minatus sum pulchritudini ejus.* hanc enim est genuina vocis hujus illius significatio, prout in illo alio, in Balac Balaamo dixit: *Ut maledixi inimicis meis, vocavi te.* & tu è contra vocaverat prophetam spe audientium nostros hostium eventus, & nos prosperos, de quo Vates ille selescebat dicens: *Numquid lo qui poterat*

quid, nisi quod DEUS posuerit in ore
meo? Num. 23. v. 38. En igitur, quid
egerit, qui arborem vidit specie tam
pulchrâ, malè illi ominatus est, hoc est,
pernitiâ iavit fulmen aliquod horren-
dum ipsi imminere, tempestatem ali-
quam, turbinem, vel impetum repen-
tine inundationis. Modus iste ma-
ledicti di impiis fortunatis non est lici-
tus duntaxat, sed salubris, quia facit,
ut non capiatis amore misere illius fe-
licitatis. Id quod David nos docuit,
cum dixit: *Noli emulari in eo, qui pro-
spicitur in via sua. quam ob rem? ob
appurium sinistrum, quod adjungitur.
Quoniam adhuc pusillum, & non erit
peccator.* Pl. 36.

4. Considera, cur videns arborem
tam bene radicam, firmâ radice, illi
ominatus sit mala tam portentosa.
hanc ipsam ob causam, quia vidit tam
bene radicam. Felicitas impii signum
est semper malum, sed tunc pessimum,
cum est radicata, hoc est, stabilis &
consistans, quia signum est DEUM in
hac vitâ sustinere hunc impium, tueri,
prosperare, quia longè acerbioribus
supplicis illum vult plectere in alterâ:
*Domini patienter expectat, ut, eum ju-
dicij dies advenierit, in plenitudine pecca-
torum puniat.* 1. Mach. 5. v. 14. Ple-
tuntque malorum felicitas brevis est:
unde scribitur: *Adulterina plantatio-
nis non dabunt radices altas.* Sap. 4. v. 3.
poro cum longa est, ô quàm evidens
signum est damnationis! nunquam
habes causam, cur illam cuiquam
invidas, tunc verò minimè, cum ma-
ximè videtur invidenda ob firmita-
tem, quia tunc maximè est luctu-
osa.

5. Considera eum, qui vidit illam
arborem, non dici malè ominatum nisi
de specie tantum, de frondibus, de flo-
ribus, non de fructibus, quia isti non a-
derant. *Maledixi pulchritudini ejus sta-
tim.* Talis est gloria impii, tota ad
speciem composita, cui nihil subest
substantia, & idcirco minus est digna
invidiâ: *Fœnum agri, quod hodie est,
& cras in clibanum mittitur.* Mat. 6. v.
30. Ita est, sola species sufficit ad tra-
hendum amorem spectantis, etsi nulla
illam bonitas comiteretur. & ideo fi-
cut cum aspicias mulierem speciosam,
ne ejus amore capiatis, cogitandum
est, illam brevi fore pabulum vermi-
um, fœdam, squallidam, illuvie & pe-
dore mortuali oblitam, ita cum vides
felicitatem malorum, cogitandum est
attentè excidium, quod illis à DEO i-
rato imminet. quicumque radicen-
tur in terrâ: *sicut olera herbarum cito
decident.* Pl. 36. v. 2.

6. Considera illum, qui vidit stul-
tum felicem, nihil interposuisse moræ,
sed illico fecisse anguria tam funesta.
*Vidi stultum firmâ radice, & maledixi
pulchritudini ejus statim.* quia in hoc
totum consistit, quo se sapientem mô-
stravit. si multum fuisset cunctatus,
rem fecisset, quam quisque facilè tem-
poris progressu faceret. Ille ipse stul-
tus tempore procedente cognoscet, fe-
licitatem suam non fuisse dignam in-
vidiâ, eam detestabitur, eam abomi-
nabitur, & cum cæteris sui similibus
dicet: *Quid nobis profuit superbia, aut
divi-*

R.P. Pauli Segneri *Manna Anima.*

Kk

divi-

divitiarum jaactantia quid contulit vobis? Sap. 4. v. 8. Tota utilitas in eo vertitur, ut id cito cognoscas. quò quis citius cognoscit, eò sapientior est. & ideo, qui loquitur hoc loco, sapientissimus exitit, quia quod egit, agere celerius non potuit: *Maledixi pulchritudini ejus statim.* Exemplum sume non haesitandi in materiâ adeò incertâ.

aliàs periculum incurris, ne periculis falsâ felicitate malorum cognoscas esse falsam, ita ut non exprobrari tuam tibi ignorantiam cique: *Non zelus gloriam & ceteris: non enim scis, quia vera sit illius subversio.* Eccli. 9. v. 16.

V.

Cum consumaverit homo, tunc incipies. Eccli. 18 v. 6.

1. **C**onsidera primum sensum hujus Divinae sententiae, nempe in vitâ spirituali semper agendum ad modum incipientis. unde non dicit: *Cum consumaverit homo, tunc incipere se putabit, sed tunc incipiet.* quia verò semper incipere te oportet, hoc est, eo agere fervore, quò olim coepisti servire DEO. sed imprimis stabilienda sunt prima quasi fundamenta fabricae tuae spiritualis, axiomata fidei, horror peccati, amor poenitentiae, timor DEI, ita ut in dies in perfectione proficias, sed semper illi insistenti semita, quâ initio incedebas: *Ambulemus in novitate vitae.* Rom. 6. v. 4. ne putes, ut aliqui, te fieri posse impeccabilem. O quantum deciperes te ipsum! in quocumque statu quantumvis sublimi & excelso peccare potes, & graviter peccare. Ideo incipies etiam perfectus à peccato te tueri, & agere poenitentiam, quasi nihil hoc tenus egisses: *Perficiens sanctificationem in timore DEI.* 2. Cor. 7. v. 1. Timor DEI est principium san-

ctitatis: *Initium sapientiae timor domini.* & tamen vult Apostolus timor DEI sit complementum sanctificationis: *Perficiens sanctificationem in timore DEI.* & quare, nisi quia etiam in tute perfectus debet incipere? *consumaverit homo, tunc incipiet.* sic non agit, vae illi! *cum consumaverit sese reputando jam satis perfectus tunc incipiet,* eos facere lapsus, nec in juventute fecisset.

2. Considera alterum sensum horum, nempe finito uno opere divini mox aliud inchoandum quin punctum aliquod temporis perdat. *Cum consumaverit homo tunc incipiet.* finita actione, ad contemplationem procede, finita contemplatione, redi ad actionem, semper cum ipso reputans nihil posse periclitari quàm esse otiosum. *Mala malitiam docuit otiositas.* Eccli. 31. v. 1. non cernis, quid agricola faciat? semper versantur in opere vel viliando, vel seminando, vel mendo,